

Előszó

Egy régóta megjelenésre váró, hiánypótló kiadványt tart a kezében a Kedves Olvasó! Egy Olyan kiadványt, mely az országban elsőként foglalja össze és adja közre a fogyasztóvédelem alapvető ismereteit - nem csak felnőttek, hanem fiatalok, iskolások számára is.

A felnövő nemzedéknek és nekünk is fontos, hogy mindennapi életünkben - vásárlóként vagy fogyasztóként - minél kevésbé érezzük magunkat kiszolgáltatottnak; ezért nem árt, ha tisztában vagyunk vásárlási jogainkkal, hiszen mindannyian a fogyasztói társadalom teljes jogú tagjai vagyunk. A fogyasztói jogok a mi védelmünket szolgáló alapvető emberi jogok, amelyeket hiányos ismereteink miatt sajnos nem mindig gyakorlunk.

Az Európai Unióban a fogyasztóvédelem azonban mára már elfogadott gyakorlat. A fogyasztó a gazdasági életben nem passzív tényezőként, hanem aktív szereplőként vesz részt. Az uniós tagságunk megvalósulását követő szemléletváltásnak talán ez is az egyik legfontosabb része: több figyelmet kell szentelnünk a fogyasztóvédelmi tevékenységnek, hogy mi magunk is tisztában legyünk azokkal a szükséges ismeretekkel, amelyek segítségével jogainkat érvényesíteni tudjuk hétköznapi életünkben!

Warvasovszky Tihamér
Székesfehérvár polgármestere
Országgyűlési képviselő

Általános fogyasztóvédelmi ismeretek

A fogyasztóvédelemmel kapcsolatos problémák az árutermelés kialakulásával egyidősek. Az árucserre fontos területei voltak a piacok, amelyek működését Szigorú törvények szabályozták, Mindez napjaikban is elmondható. A kereskedelemre vonatkozó számos törvény, kormányrendelet és miniszteri rendelet tartalmaz előírásokat. Az áruk szabad áramlása, a kereskedést akadályozó korlátozások megszüntetése, az állami beavatkozás csökkentése következtében nagymértékben növekedett a gyártók, importálók és kereskedők felelőssége a fogyasztói érdekek érvényesítésében.

A fogyasztóvédelemben fontos szerepe van a polgári jognak (szerződési és felelősségi jog), a büntetőjognak, és a kisebb súlyú jogsértések esetében a szabálysértési jognak.

I.

A FOGYASZTÓ VÉDELEM INTÉZMÉNYRENDSZERE

- a) Állami fogyasztóvédelem
- b) Önkormányzati fogyasztóvédelem
- c) Érdek-képviselési fogyasztóvédelem
- d) Társadalmi (civil) fogyasztóvédelem.

A fogyasztóvédelmi politika

A fogyasztóvédelemért felelős Kormány kialakítja és meghatározza a fogyasztóvédelmi politika koncepcióját, amely tartalmazza a célokat, a végrehajtandó feladatokat, az ehhez szükséges eszközöket, továbbá a végrehajtás sorrendjét és határidejét.

A legfontosabb célkitűzések a következők:

- a fogyasztók egészségének és biztonságának védelme, nagyobb termékbiztonság elérése,
- a jogorvoslati rendszer hatékonyságának, gyorsaságának javítása a fogyasztók gazdasági érdekében,
- a fogyasztók oktatásának kiterjesztése.

Ehhez szükséges:

- hatékony állami fogyasztóvédelmi rendszer,
- Központi Piacfelügyeleti Információs Rendszer (KPIR) működtetése,
- a középfokú és felsőfokú oktatásban a fogyasztói jogok oktatásának megvalósítása,
- a pedagógusok felkészítése a Nemzeti Alaptanterv kiegészítése.
- a civil szerveződések és a békéltető testületek állami támogatása.

A piacműködtetéséhez szükséges jogi keretek meghatározása a Kormány feladata.

A fogyasztóvédelemben feladatokat ellátó minisztériumok.

- Gazdasági és Közlekedési Minisztérium,
- Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium,
- Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium,
- Pénzügyminisztérium,
- Belügyminisztérium.
- Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium,
- Miniszterelnöki Hivatal.

FOGALOM MEGHATÁROZÁSOK

A fogyasztóvédelemről szóló törvény meghatározása szerint

- a) **Áru:** Bármely birtokba vehető, forgalomképes dolog, ideértve a dolog módjára hasznosítható javakat is,
- b) **Szolgáltatás:** olyan tevékenység, amely a fogyasztóval kialakított közvetlen kapcsolat keretében elégíti ki a fogyasztói szükségleteket, úgy, hogy a szolgáltatás nyújtása és igénybevétele (fogyasztása) időben, részben vagy teljesen egybeesik.
- c) **Fogyasztó:** az a személy aki —gazdasági vagy szakmai tevékenységi körén kívül- árut vesz, rendel, kap, használ, illetve akinek a részére a szolgáltatást végzik, továbbá aki az áruval, vagy szolgáltatással kapcsolatos tájékoztatás vagy ajánlat címzettje.

A fogyasztó meghatározása tehát a következő feltételek együttes meglétét feltételezi: Fogyasztó az a természetes, vagy jogi személy, aki nem üzleti célból vesz, rendel, kap, használ árut, vagy szolgáltatást, vagy ezekkel kapcsolatos tájékoztatás, illetve ajánlat címzettje.

A viszonteladó kereskedő nem minősül fogyasztónak, mert gazdasági tevékenysége gyakorlása érdekében vásárolta az árut, továbbértékesítés végett. Ha az áruvásárlást Saját részére végezte, fogyasztónak számít.

- d) **Fogyasztói forgalom:** az árunak vagy a szolgáltatásnak közvetlenül a fogyasztó, mint vég-ső felhasználó részére történő forgalmazása vagy nyújtása, továbbá ingyenes minta, áru átadása.
- e) **Fogyasztói szerződés:** az a szerződés, amely a fogyasztó és olyan személy között jön létre, aki a szerződést gazdasági vagy szakmai tevékenysége körében köti.
- f) **Forgalmazó:** az árut, vagy a szolgáltatást fogyasztói forgalomba hozó gazdálkodó szervezet.
- g) **Gyártó:** az árut üzletszerűen előállító vagy termelő, illetve az, aki az árun elhelyezett névével, védjegyével vagy egyéb megkülönböztető jelzés alkalmazásával önmagát az áru gyártójaként tünteti fel, továbbá, akinek a tevékenysége az áru forgalomba hozatala során az áru biztonságosságát befolyásolhatja. Ha a gyártó székhelye nem a Magyar Köztársaság területén van, az áru importálója minősül gyártónak.
- h) **Közüzemi szolgáltatás:** villamosenergia-, gáz-, hő-, víz-, szennyvíz- és hulladékkezelési, köztisztasági és a közcélú távbeszélő szolgáltatás.

II.

A FOGYASZTÓVÉDELMI TÖRVÉNY

A fogyasztók alapvető jogait, ezek érvényesítésének szabályait a fogyasztóvédelemről szóló 1997: CLV törvény tartalmazza, amely az európai normáknak megfelelő jogszabály.

A törvény 1998. március 1-én lépett hatályba, rendelkezéseit ezen időponttól kezdődően kell alkalmazni.

A törvény biztosítja az alapvető fogyasztói jogokat, amelyek a következők:

1. a fogyasztók életének, egészségének és biztonságának védelme,
2. a vagyoni érdekek védelme,
3. a fogyasztók tájékoztatása,
4. a fogyasztók oktatása,
5. a fogyasztói jogok érvényesítése.

1/a. A legfontosabb fogyasztói alapjog, hogy k biztonságos termék és szolgáltatás kerülhet forgalomba. Ez az előírás összhangban van az európai közösségi joggal. A termékek biztonságosságáról a gyártó köteles gondoskodni. Erre vonatkozóan külön részletes jogszabályok tartalmaznak előírásokat. Fontos szabály, hogy a forgalombahozatal után is vizsgálni kell az áru biztonságosságát.

2/a. A fogyasztók sérelmére elkövetett gyakori jogsértések (hamis mérés, számolás, árszabályok megsértése, panaszok jogellenes intézése, rossz minőségű áru értékesítése, minőségtanúsítás elmulasztása) elleni eljárást a törvény lehetővé teszi, ezen keresztül védi a fogyasztók vagyoni érdekeit.

3/a. A legjobban védett fogyasztó a jól tájékoztatott fogyasztó. A törvény tartalmazza azokat a szabályokat, amelyek lehetővé teszik, hogy a fogyasztók megfelelő információk birtokában vásárolhassanak, vagy vegyenek igénybe szolgáltatást. A törvény külön szabályozza a címkézéssel, használati - kezelési útmutatóval, minőségtanúsítással, csomagolással, az árak feltüntetésével kapcsolatos rendelkezéseket.

4/a. A fogyasztóvédelmi rendelkezések megismertetése céljából a törvény előírja, hogy az állami oktatási intézmények a Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség és az érdekvédelmi szervezetek együttműködnek. A fogyasztók oktatása szükségességének felismerése az ehhez hozzátartozó feltételek megteremtésével együtt vezethet a fogyasztói jogok érvényesítéséhez.

5/a. A fogyasztói jogviták rendezésének különböző fórumai vannak.

A vitát elsősorban a felmerülés helyén szükséges rendezni (boltban, szolgáltatóhelyen, vendéglátó üzletben stb.)

Az üzletek dolgozói kötelesek a panaszt megvizsgálni és érdemben elbírálni. Amennyiben ez nem vezet eredményre (nem jutnak egyezsége (a fogyasztónak joga van a Vásárlók Könyvében rögzíteni kifogását (panaszát), amelyre az arra illetékes (boltvezető, cégvezető) köteles írásban válaszolni (30 napon belül) és megtenni a szükséges intézkedést.

További jogorvoslati fórumok:

- települési önkormányzat jegyzője,
- Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség, illetve a panasz felmerülési helye szerinti illetékes területi fogyasztóvédelmi felügyelőség
- Speciális probléma esetén a szakmai hatóság (pl. Közlekedési Felügyelet, Hírközlési Felügyelet, Magyar Energia Hivatal stb.)
- Közüzemi- és más lakossági szolgáltatók ügyfélszolgálatai (pl. biztosítási, távközlési, közüzemi, stb. szolgáltatók).
- A békéltető testület (a területi gazdasági kamarák mellett működő független testület).
- Bíróság.

A fogyasztók tájékoztatása:

A fogyasztóvédelmi törvényben előírt tájékoztatáshoz a fogyasztónak alapvető joga van. A tájékoztatásnak az áru, vagy szolgáltatás természetéről, tulajdonságairól, mennyiségéről, értékéről származásáról kell szólni. Ezek az információk nem téveszthetik meg a fogyasztót, ellenkezőleg elő kell segíteniük a vásárlási döntésében. A gyártónak és a forgalmazónak is érdeke, hogy az áru tulajdonságairól tájékoztassa a fogyasztót.

A tájékoztatás módjai:

1. Címkézés: Az áru akkor hozható forgalomba, ha a csomagolásán, vagy másutt, de az árutól elválaszthatatlanul elhelyezett címkén jól olvashatóan, magyar nyelven, közérthetően és egyértelműen tartalmazza a fogyasztók tájékoztatásához és a hatósági ellenőrzéshez szükséges adatokat.

Az áru címkéjének tartalmaznia kell az áru:

- pontos megnevezését, amelyet védjegy vagy fantázianév nem helyettesíthet
- gyártójának, vagy forgalmazójának nevét és címét azonosításra alkalmas módon,
- származási helyének megjelölését,
- az áru jellegétől és rendeltetésétől függően a címkének tartalmaznia kell az áru
- méreteit, nettó mennyiségben az árura jellemző mértékegységben vagy darabszámban,

- előállításához felhasznált összetevőket (minőségi, mennyiségi összetételét),
- rendeltetésszerű használhatóságának vagy minőségének várható időtartamát,
- alapvető műszaki jellemzőit,
- minőségi osztályba sorolását,
- energiafelhasználásának ismérveit,
- környezet-, illetve természetkímélő jellegét (a felhasznált anyagok, az előállítás módja és a használat tekintetében), illetve azoknak az áruknak vagy szolgáltatásoknak az esetében, amelyek után - a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995: LIII. Törvény és külön jogszabályok alapján - környezetterhelés jellegét,
- megfelelőségi jelölést vagy engedélyköteles árunál az engedélyszámot.

Ha az áru jellege indokolja, a címkének megfelelő tájékoztatást kell tartalmaznia az áru rendeltetés-szerű használatával együtt járó, az áru előrelátható használati ideje alatt fennálló veszélyességi tényezőkről úgy, hogy a fogyasztó a veszélyt képes legyen felmérni, és megtenni az elhárításhoz szükséges intézkedéseket.

A címke tartalma megjeleníthető szöveggel, számmal, képpel, ábrával, jellel és jelöléssel.

Az egyes árufajták címkéjének tartalmára és megjelenési formájára jogszabály további részletes előírásokat is meghatározhat.

2. A használati és kezelési útmutató

Külön jogszabályban meghatározott áru csak használati kezelési útmutatóval hozható forgalomba.

A használati és kezelési útmutatóban a fogyasztókat magyar nyelven, közérthetően és egyértelműen tájékoztatni kell az áru rendeltetés-szerű használatának, felhasználásának, eltarthatóságának és kezelésének (a továbbiakban együtt: rendeltetés-szerű használat) módjáról, így különösen az áru

- a.) rendeltetés-szerű használatára vonatkozó utasításokról és feltételeiről,
- b.) minőségének megtartásához szükséges különleges tárolási, kezelési feltételekről, amennyiben azok az áru minőség-megőrzési időtartamát, illetve használhatóságát nagy mértékben befolyásolják.

Az importárúk esetében az árukhoz csatolt idegen nyelvű útmutatóval azonos tartalmú magyar nyelvű használati és kezelési útmutatót kell a fogyasztó számára biztosítani.

Például:

A textíliák kezelési útmutatója a vásárlóknak Segít abban, hogy a ruhaneműket szakszerűen ápolják. Az ajánlott kezelési mód betartása kellő biztosítéka annak, hogy a textília hosszú ideig megőrizze eredeti, vonzó küllemét. A kezelési jelképsorok - melyek nemzetközileg egységesek - segítségével egyszerű és érthető a tájékoztatás.

Ezt a jelképsort a termékbe maradandóan kell rögzíteni, ezért általában az oldalvonalban, a nyakrészben, vagy a vállvarrásnál található meg. Kivételt képeznek azok a termékek, ahol a termék jellege ezt nem engedi meg, itt az adatok a csomagoláson találhatóak.

A mosási eljárást mosóteknő jelöli, amely kézi vagy gépi mosást engedélyez. A jelben elhelyezett szám az engedélyezett mosási hőfokot jelzi.

A teknő alatti egy vonal, illetve Szaggatott vonal a mosás és centrifugálás kíméletességére utal. Ha a jelkép nincs aláhúzva, akkor különösebb óvatosság nem szükséges.

A mosóteknőben lévő kézsimbólum esetén a termék csak kézzel mosható 40 °C hőmérsékleten.

Klóros fehérítés - A háromszög jelképbre arra utal, hogy a termék klórtartamú fehérítőszerrel mosható-e.

Vasalás - A vasaló jelképben lévő pontok a vasaló maximális talphőmérsékletére utalnak. Az egy pont 110 °C-os, a kettő pont 150 °C-os, míg a három pont 200 °C-os hőmérsékleti vasalást engedélyez.

Vegyztisztítás - A kör jelképbre a vegyztisztításra vonatkozó információkat tartalmazza, mely elsősorban a vegyztisztító szolgáltató szakembereknek ad útmutatást.

Dobos szárítás - A négyzetbe rajzolt kör a korszerű háztartási automata mosó-szárító gépekben működő megoldásra utal, ahol a centrifugált textíliát a forgódobban áramló forró levegő szárítja meg gyorsított párologtatási folyamattal.

A körben lévő pont a szokásos szárítási ciklust, a körben lévő egy pont pedig alacsonyabb szárítási hőmérsékletet jelent.

Ha bármelyik jelképbe helyezve áthúzást találunk, az mindig tiltást jelent.

A tiltás arra hívja fel a figyelmünket, hogy az adott jelképpel bemutatott kezelési módot nem alkalmazhatjuk.

Vannak olyan termékek, melyeknek a kezelése a bevart jelképsorral egyértelműen nem fejezhető ki, ilyen esetben kiegészítő szöveges útmutatót is kell kapni a vásárlóknak.

3. A megfelelés tanúsítása

Azok az áruk, amelyekre vonatkozó jogszabály megfelelés — tanúsítási kötelezettséget ír elő, csak az előírt mód szerinti megfelelési tanúsítvánnyal együtt hozhatók forgalomba.

Amit a CE jelölésről kell tudni:

A megfelelés jelölésére a CE jelölést a gyártó helyezi el a terméken, akkor, ha

- megfelelő műszaki dokumentációval látta el,
- a termékre vonatkozó Európai Unió szabványok előírásai szerint gyártotta,
- a termékre nincs előírva kötelező típusvizsgálati kötelezettség.

A CE jelölés azt fejezi ki, hogy a termék a rá vonatkozó összes Európai Unió irányelv előírásait kielégíti. Az ilyen jelöléssel ellátott termékek az Európai Unióban szabadon forgalmazhatók.

A CE jelölést a gyártónak a terméken, vagy a csomagoláson, ezen kívül a használati — kezelési útmutatóban, vagy a jótállási jegyen kell feltüntetni jól olvashatóan és letörölhetetlen módon. A jelölés magassága nem lehet 5 mm-nél kisebb.

FOGALOM MEGHATÁROZÁSOK

Megfelelési nyilatkozat: a gyártó, vagy meghatalmazott magyarországi képviselőjének írásbeli nyilatkozata, hogy a termék (pl. villamossági cikk) megfelel a biztonsági követelményeknek.

Típusvizsgálati tanúsítvány: az erre kijelölt tanúsító szerv által kiadott dokumentum annak igazolására, hogy a tervezett gyártás reprezentatív mintapéldánya teljesíti a terméktípusra vonatkozó hazai biztonsági követelményeket.

Megfelelés - igazolás: olyan dokumentum, amelyben a tanúsító szerv igazolja, hogy az építési célú termék, illetve műszaki megoldás megfelel a vonatkozó műszaki specifikációkban foglalt követelményeknek.

III.

ÉLELMISZER—BIZTONSÁGGAL KAPCSOLATOS TUDNI VALÓK

Az élelmiszerekkel kapcsolatban a legfontosabb szempont a fogyasztó biztonsága. A nem kívánatos fertőző, mérgező, az egészséget egyéb módon károsító anyagok lehetnek

- mikrobiológiai szennyeződések (baktériumok, gombák, vírusok stb.)
- vegyi szennyeződések: ólom, alumínium, növényvédőszer, dioxinok, alkoholok, tartósítószer

- radioaktív szennyeződés (sugárzás)
- fizikai szennyeződés (szilánk, kavics stb.)

Az élelmiszertörvény a közfogyasztásra szánt, illetve forgalomba hozott élelmiszerek, élelmiszer és dohány adalékanyagok, dohánytermékek előállítására, forgalmazására tartalmaz szabályokat. Hatálya kiterjed ezen termékek előállításával és forgalmazásával foglalkozó természetes és jogi személyekre, további jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaságokra.

Az élelmiszerekre vonatkozó minőségi és közegészségügyi előírásokat a Magyar Élelmiszerkönyv, rendeletek és szabályok tartalmazzák.

A gvártmánylap az élelmiszer előállítás alapvető normatív dokumentuma. Ebben szerepelnek a termék azonosításához szükséges információk, adatok, technológiai, minőségi paraméterek, minőségügyi és környezetvédelmi intézkedések és a jelölés.

A különleges táplálkozási igényt kielégítő élelmiszer előállítási engedélyét az Országos Élelmezés-és Táplálkozástudományi Intézet (OÉTI) kell kérni.

Az élelmiszer importáló kötelessége és felelőssége annak biztosítása, hogy az általa importált élelmiszer biztonságos és dokumentálható módon minden tekintetben kielégíti a magyar előírásokat.

Az élelmiszer importáló köteles dokumentálni - az exportáló ország hatóságának bizonylatával, saját vizsgálattal, akkreditált magyar laboratórium vagy a hatósági élelmiszer-ellenőrzés vizsgálatával -, hogy az általa importált élelmiszer minden tekintetben kielégíti a magyar előírásokat.

Az élelmiszer importáló köteles nyilvántartást vezetni az általa importált élelmiszerekről. A nyilvántartásnak tartalmaznia kell az import élelmiszer nevét, a csomagolási egységek nagyságát, az előállító nevét és címét, a beérkezett tételek nagyságát, a beérkezés időpontját, a forgalmazók nevét és címét, valamint a vizsgálati dokumentumot.

Az élelmiszert importáló tevékenységét az élelmiszer-ellenőrző hatóságok az előállítókra és a forgalmazókra megállapított szabályok szerint ellenőrzik.

Az élelmiszert a szennyeződéstől, a tápérték- és minőségcsökkentő hatásoktól a fogyasztók egészségére veszélytelen csomagolással kell védeni.

Az élelmiszereket a fogyasztók tájékoztatása céljából jelölni kell.

A jelölés vagy reklám nem sugallhatja, állíthatja, hogy az élelmiszer megelőz, kezel, gyógyít valamilyen betegséget, vagy különleges tulajdonságokkal rendelkezi, ha a tudományos ismeretek alapján ilyen tulajdonságokkal nem rendelkezik, vagy ha más hasonló élelmiszer is rendelkezik ezekkel a tulajdonságokkal, de azokon a vonatkozó előírások, vagy a kialakult gyakorlat szerint ezek a tulajdonságok nincsenek feltüntetve.

Az ételneveler jelelésének tartalmaznia kell

- a) az ételneveler pontos megnevezését. A megnevezésben utalni kell az elvégzett speciális kezelésekre és az eredetre, ha ilyen információk elhagyása a fogyasztók érdekeit sérti, vagy megtévesztésükre alkalmas. A védjegy, a fantázianév nem helyettesítheti a megnevezést;
- b) az ételneveler előállítójának vagy forgalmazójának nevét olyan módon, amely lehetővé teszi azonosítását;
- c) az ételneveler nettó tömegét, illetve térfogatát, a dohánytermék darabszámát vagy tömegét;
- d) az ételneveler - a dohánytermék kivételével - előállításához felhasznált nyers- és adalékanyagokat csökkenő mennyiségi sorrendben;
- e) az ételneveler minőségmegőrzési időtartamának, illetőleg a mikrobiológiai szempontból gyorsan romló ételneveler fogyaszthatóságának lejárati időpontját;
- f) a minőség megtartásához szükséges különleges tárolási feltételeket, felhasználási javaslatokat, amennyiben az az ételneveler minőségmegőrzési időtartamát, illetve felhasználhatóságát döntően befolyásolja;
- g) az energiatartalmat a különleges táplálkozási igényeket kielégítő, és táplálkozási javaslattal ellátott ételnevelerek esetében;
- h) a 6. § szerint engedélyköteles ételnevelerek esetében az engedélyszámot.

Különleges táplálkozási igényt kielégítő ételnevelerek jelelését (gyermektápszerek és ételek, diétás ételnevelerek, vitaminnal dúsított és kiegészített ételnevelerek, étrend-kiegészítő ételnevelerek, funkcionális ételnevelerek, nagy izomerő kifejtését elősegítő ételnevelerek) az általános jeleléseken túl az alábbiakkal kell kiegészíteni:

- tápértékjelelés:
- energiatartalom,
- fehérje,
- szénhidrát,
- ételneveler,
- nátrium
- hozzáadott ásványi anyagok és vitaminok.

Az energiatartalmat kilojoule-ban (kJ) és kilokalóriában (kcal), a tápanyag mennyiségét g-ban, ill. mg-ban kell feltüntetni, 100 grammra és kiegészítésként egy adagra vonatkozóan.

A hozzáadott vitaminokkal és ásványi anyagokkal kapcsolatos információkat a napi ajánlott bevitel (RDA százalékában is meg kell adni).

Egyszerűsített jelölési kötelezettségű élelmiszerek

A visszatérő csomagolóanyagként használt felületkezeléssel jelölt üvegeken, továbbá a 10 cm²-nél kisebb jelölésre alkalmas felülettel rendelkező élelmiszereken az alábbi egyszerűsített jelölést kell feltüntetni:

- megnevezést,
- az előállító nevét és telephelyét,
- nettó tömeg/térfogatot,
- minőségmegőrzési időtartam lejárati dátumát.

Ez a jelölési kötelezettség vonatkozik a forgalmazás helyén előre csomagolt élelmiszerekre, és az 500 g vagy annál nagyobb tömegű kenyerekre, ahol a minőségmegőrzési időtartam a lejárati nap nevének feltüntetésével is megoldható.

A 10 cm² -nél kisebb, jelölésre alkalmas felülettel rendelkező, elsősorban díszítési célt szolgáló élelmiszereken (szaloncukor, függelék, húsvéti figura, tortadísz) nem kötelező a jelölés feltüntetése.

Speciális jelölési előírások

Ökológiai termelésre utaló, külön jogszabályban meghatározott jelölést csak akkor lehet a megnevezésben használni, ha az élelmiszer a vonatkozó jogszabály előírásainak megfelel.

Védett eredet megjelölésű és földrajzi jelzésű, valamint a tanúsított különleges tulajdonságú élelmiszer megnevezéseket csak a vonatkozó jogszabályok előírása szerint szabad használni!

Az ionizáló energiával kezelt élelmiszereknél fel kell tüntetni az ionizáló energiával kezelt” kifejezést. Ha a besugárással kezelt összetevő a termék fogyasztásra kész állapotának 5 % -át nem adja meg, a kifejezést nem kell feltüntetni.

A részben vagy egészben géntechnológiával módosított szervezetekből álló, vagy azokból származó összetevőket tartalmazó élelmiszereken a génszabvány beavatkozást jelölni kell.

„Védőgáz csomagolásban” felirattal kell ellátni azokat az élelmiszereket, amelyeket a minőségmegőrzési időpont növelésére, a levegőtől eltérő összetételű gázatmoszférába csomagoltak.

Import élelmiszerek, továbbá az exportból visszaradt, idegen nyelvű jelöléssel ellátott, egyedi fogyasztói csomagolású, belföldön forgalomba hozott élelmiszerek esetében az előírt magyar nyelvű jelöléseket pótcímkén is fel lehet tüntetni.

A JELÖLÉSEK FELTÜNTETÉSÉNEK SZABÁLYAI

Élelmiszer megnevezése

A megnevezésnek egyrészt elegendően pontosnak kell lennie a tájékoztatáshoz, másrészt biztosítani kell a termék megkülönböztethetőségét a hasonló, de vele összetéveszthető termékektől. Az Magyar Élelmiszer Könyvben előírásokkal vagy irányelvekkel szabályozott élelmiszereket csak az ott megjelölt megnevezéssel lehet előállítani.

A megnevezésben utalni kell az elvégzett speciális kezelésekre, az eredetre.

A védjegy, fantázianév nem helyettesítheti a megnevezést. Ha az élelmiszer megnevezésében egy vagy több anyag jelenléte, mennyisége kiemelt fontosságot kap, a felhasznált anyag mennyiségét, arányát is fel kell tüntetni.

Az élelmiszerek összetétele

Az összetétel feltüntetése a fogyasztók egyértelmű tájékoztatására szolgál a termékhez felhasznált, illetve a termékben jelen lévő anyagokról. A felhasznált anyagokat a „Készült... Felhasználásával” szövegkörnyezetben, csökkenő mennyiségi sorrendben kell feltüntetni.

Az adalékanyagokat az elsődleges felhasználási cél szerinti csoportnévvel és megnevezéssel, vagy „E” számmal kell jelölni. Pl. étkezési sav (citromsav), vagy étkezési sav (E 330).

Minőségmegőrzési és fogyaszthatósági időtartam

Az élelmiszer minőségmegőrzési és fogyaszthatósági időtartamának lejárat dátumát a fogyasztó számára közérthetően kell feltüntetni.

Ha az élelmiszer minőségmegőrzési és fogyaszthatósági időtartama:

- a. a három hónapnál rövidebb, elegendő a hónap és a nap,
- b. három hónapnál vagy annál hosszabb, de a tizennyolc hónapot nem haladja meg, elegendő az év és a hónap,
- c. tizennyolc hónap vagy annál hosszabb, elegendő az év feltüntetése. A lejárat dátuma a b.) pont esetében a hónap utolsó napja, a c.) pont esetében pedig az év utolsó napja,

A minőségmegőrzési és fogyaszthatósági időtartam feltüntetése nem kötelező

- a) a 10 térfogatszázaléknál magasabb alkoholtartalmú italok, a tojást és tejtermékeket tartalmazók kivételével,
- b) az étkezési só, a jódozott kivételével,
- c) az étkezési ecet,
- d) cukorféleségek, a porcukor kivételével,
- e) frissgyümölcs, zöldség
- f) rágógumi,

- g) adagonkénti csomagolt jégkrém, fagyaltok,
 - h) ízesített, színezett cukorkák,
 - i) 24 óránál nem hosszabb minőségmegőrzési idejű sütőipari termékek és cukrászati készítmények,
 - j) 5 liternél nagyobb térfogatú, ne közvetlen fogyasztónak szánt italok esetében.
- a minőség megtartásához szükséges különleges tárolási feltételeket felhasználási javaslatokat, amennyiben az az élelmiszer minőségmegőrzési időtartamát, illetve felhasználhatóságát döntően befolyásolja,
 - az energiatartalmat a különleges táplálkozási igényeket kielégítő, és táplálkozási javaslatokkal ellátott élelmiszerek esetében,
 - engedélyköteles élelmiszerek esetében az engedélyszámot.

A „fogyasztható” felirattal jelölt élelmiszerek a minőségmegőrzési idő után nem hozhatók forgalomba.

AZ ÉLELMISZER CSOMAGOLÁSÁN A KÖVETKEZŐ ADATOKAT KELL FELTÜNTETNI:

- az élelmiszer pontos megnevezését. A megnevezésben utalni kell az elvégzett speciális kezelésekre és az eredetre, ha ilyen információk elhagyása a fogyasztók érdekeit sérti, vagy megtévesztésükre alkalmas. A védjegy, a fantázianév nem helyettesítheti a megnevezést,
- az élelmiszer előállítójának vagy forgalmazójának nevét olyan módon, amely lehetővé teszi azonosítását
 - a.) hazai előállítású élelmiszereken
 1. az élelmiszer előállítóját és az előállítás helyének címét, vagy
 2. forgalmazóját és címét,
 - b.) az import élelmiszereken
 1. az importőr nevét és címét, vagy
 2. a forgalmazó nevét és címét kell feltüntetni.
- az élelmiszer nettó tömegét, illetve térfogatát, a dohánytermékek darabszámát vagy tömegét,
- a csomagolt élelmiszerek nettó mennyiségét
 - a) folyadékok esetében térfogategységben,
 - b) szilárd termékek esetében tömegegységben,
 - c) viszkózus, vagy pépes élelmiszerek esetében térfogat- vagy tömegegységben kell kifejezni.

Nettó tömeg/térfogat

Az élelmiszerek nettó tömegét/térfogat legalább a következő betűnagyságok alkalmazásával kell jelölni:

- 50 g (cm³) -ig 2 mm
- 51 - 200 g (cm³) 3 mm
- 201 - 1000 g (cm³) 4 mm
- 1000 g (cm³) 6mm

Egy látómezőben, feltűnő helyen kell elhelyezni:

- az élelmiszer megnevezését,
- nettó mennyiségét,
- minőségmegőrzési időtartamát, vagy arra való utalást.

Élelmiszerboltokban előre csomagolt áruk címkézési szabályai:

Az élelmiszerboltokban előrecsomagolt termékek esetében is fel kell tüntetni a termék:

- megnevezését
- mennyiségét
- fogyasztói árát (eladási árát, egységárát)
- fogyaszthatósági, illetve a minőségmegőrzési idejét, amennyiben a termékre ez előírás a tárolási hőmérsékletét
- a csomagolást végző nevét, telephelyét.

Feltűnő helynek fogadható el a dobozok alja kivételével bármelyik oldal (kivéve, ha a doboz a szokásosnál laposabb), a zacskók eleje és hátulja, a hengeres felületek hengerpalástja.

Nem kötelező feltüntetni a nettó mennyiséget olyan élelmiszerek esetében

- a.) amelyek jelentős térfogat- vagy tömegvesztéseget szenvednek, vagy amelyeket szokásosan darabszám szerint értékesítenek,
- b.) amelyek nettó mennyisége kevesebb mint 5 g, illetve 5 cm³, kivéve a fűszereket és aromákat.

- az élelmiszer- a dohánytermékek kivételével- előállításához felhasznált nyers és adalékanyagokat csökkenő mennyiségi sorrendben.

Minden olyan anyagot az élelmiszerhez felhasználtként kell feltüntetni - beleértve az adalékanyagokat is-, amelyet az előállítás során felhasználtak és amely eredeti vagy megváltozott formában, részben vagy egészben az élelmiszerben marad.

Nem kötelező a felhasznált anyagok felsorolása a következő termékek esetén:

- a.) szénsavas víz, szikvíz,
 - b.) adalékanyagot nem tartalmazó erjesztett ecet,
 - c.) egyetlen alapanyagból álló élelmiszerek esetében
 - d.) egyes aromák és adalékanyagok oldószerként használatos anyagai, amennyiben csak a feltétlenül szükséges és engedélyezett mennyiségben alkalmazták azokat,
 - e.) sajt, vaj, túró, tejszín és egyéb savanyított tejkészítmények, amennyiben az alapanyagokon, enzimeken, mikrobatenyészetben, a sajt előállításához szükséges sókeveréken (ömlesztőszón) kívül más anyagot nem használtak fel.
- az élelmiszer minőségmegőrzési időtartamának, illetőleg a mikrobiológiai szempontból gyorsan romló élelmiszer fogyaszthatóságának lejárati időpontját.

A HATÓSÁGI ÉLELMISZER-ELLENŐRZÉS CÉLJA

A hatósági élelmiszer-ellenőrzés célja annak megállapítása, hogy az élelmiszer, valamint az élelmiszer-előállítás és —forgalmazás során velük érintkező személyek, tárgyak, anyagok megfelelnek-e a fogyasztók egészségének, érdekeinek, és a piaci verseny tisztaságának védelmére vonatkozó jogszabályoknak.

Élelmiszer-ellenőrzésben közreműködő hatóságok:

- Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség és megyei felügyelőiségei,
- Megyei (Fővárosi) Állat-egészségügyi és Élelmiszer-ellenőrző Állomás,
- Országos Borminősítő Intézet,
- Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat illetékes intézete.

Az új típusú élelmiszer-ellenőrzés

Az új típusú élelmiszer-ellenőrzés alapelvei közé tartozik az élelmiszer-biztonság, a rugalmas, célorientált törvénykezelés, a konszenzuson alapuló irányelvek kidolgozása, a gyártó felelősségének hangsúlyozása és a veszélyelemzésen (HACCP) és kockázat becslésen alapuló ellenőrzés.

A HACCP az élelmiszer-feldolgozási forgalmazási tevékenység kritikus pontjainak feltárásán és kézbentartásán alapul. A rendszer lehetővé teszi az élelmiszer-készítmények előállításával és felhasználásával kapcsolatos kockázati tényezők (rizikófaktorok) meghatározását és értékelését, a veszélyforrások kontrollját szolgáló preventív intézkedések kialakítását.

A HACCP célja, hogy azonosítsa és szüntesse meg az élelmiszer-feldolgozás, forgalmazás bármely mozzanatában meglévő, potenciálisan élelmiszer-biztonsági problémákat okozó veszélyforrásokat.

IV.

A VEGYI ÁRUKKAL KAPCSOLATOS ELŐÍRÁSOK

A vegyi áruk csomagolására, feliratozására vonatkozó előírásokat jogszabályok tartalmazzák. Külön előírásokban rögzítik a kozmetikai, a háztartás-vegyipari termékekre - ezen belül a veszélyes és nem veszélyes készítményekre - vonatkozó feltételeket.

A vegyi áruk csomagolására használt anyagokkal szemben támasztott követelmények:

- a betöltött anyaggal nem lépjen kémiai reakcióba,
- védje meg a termék minőségét és védje meg a környezetet a kémiai anyagtól,
- a betöltött termék jól adagolható legyen,
- fokozza a termék versenyképességét,
- a csomagolóanyag ne legyen a környezetre káros, lehetőleg Újra feldolgozható legyen.

Gyermekbiztos csomagolás

Olyan csomagolás, amely megnehezíti az 5 évesnél fiatalabb korú kisgyermek általi kinyithatóságot, de amelynek a rendeltetésszerű használata nem nehéz a felnőttek számára. Gyermekbiztos a csomagolás akkor, ha a csoportvizsgálatban részt vevő gyermekek 85%-a 5 percen belül - a nyitási mód bemutatása nélkül - nem tudja kinyitni a csomagolást.

Gyermekbiztos, visszazárható csomagolás

Bármely olyan csomagolás, amely alkalmas az első kinyitás után az eredetihez hasonló biztonságú visszazárásra, és a becsomagolt anyag teljes felhasználásáig megfelelő számú adagolásra, a biztonság csökkenése nélkül.

A gyermekbiztos csomagolás megfelelőségét nemzetközi szabvány előírásain alapuló nemzeti szabvánnyal kell elbírálni.

Vegyí termékek jelölése

A címkézés tartalmi követelményeit a fogyasztóvédelemről szóló 1997:CLV. törvény írja elő. E szerint az árutól elválaszthatatlanul elhelyezett címkén jól olvashatóan, magyar nyelven, közérthetően és egyértelműen a következő adatokat kell feltüntetni:

- az áru pontos megnevezését,
- a gyártó vagy forgalmazó nevét, címét,
- származási helyét,
- az árura jellemző méretet vagy mennyiséget,
- az előállításához használt összetevőket,
- környezet-, illetve természetkimélő jellegét,
- az áru veszélyességi osztályát,
- a veszély elhárításához szükséges intézkedéseket,
- engedélyköteles termékeknél engedélyszámot,
- veszélyes anyagok veszélyszimbólumait,
- gyártási és minőségmegőrzési idejét.

Egyes árufajtáknál (kozmetikumok, növényvédő szerek, veszélyes és mérgező anyagok stb.), más jogszabályi előírásokat is be kell tartani.

Veszélyes anyagok jelölése

A háztartásokban használt tisztítószeres, festékek stb. nagy része veszélyes készítmény. Ezen anyagok jelölésére és feliratozására külön jogszabályi előírások vonatkoznak. A termékeken a veszélyszimbólumok és jelek mellett az anyag felhasználásakor jelentkező veszélyre utaló és az azt kiküszöbölő tennivalókat közlő mondatokat is fel kell tüntetni.

A veszélyes anyagok osztályba sorolása

1. Az anyagok veszélyesség szerinti osztályozásának szempontjai

Veszélyesek a meghatározott sajátosságokkal bíró anyagok. E sajátosságok szerint történik az anyagok veszélyesség szerinti osztályozása.

A veszélyesség megállapításának szempontjai

1. Fizikai-kémiai tulajdonságok
 - 1.1. Robbanásveszélyes
 - 1.2. Égést tápláló, oxidáló
 - 1.3. Fokozottan tűzveszélyes
 - 1.4. Tűzveszélyes
 - 1.5. Kevésbé tűzveszélyes
 - 1.6. Egyéb tényezők
2. Toxikológiai sajátosságok
 - 2.1. Nagyon mérgező
 - 2.2. Mérgező
 - 2.3. Ártalmas
 - 2.4. Maró
 - 2.5. Irritatív
 - 2.6. Túlérzékenységet okozó (allergizáló, szenzibilizáló)
 - 2.7. Specifikus egészségkárosító sajátosságok: szerv vagy szervrendszer specifikus hatások heveny, félheveny vagy idült mérgezésben vagy azt követően, amelyek súlyosak és nem súlyosak, reverzibilisek vagy irreverzibilisek lehetnek
 - 2.8. Rákkeltő
 - 2.9. Mutagén
 - 2.10. Reprodukció-károsító (szaporodást károsító)
 - 2.10.1. fertilitást (nemző- és fogamzóképeséget) károsító
 - 2.10.2. utódkárosító
 - 2.10.2.1. tertogén
 - 2.10.2.2. embriotoxikus
 - 2.10.3. (utód)generáció-károsító
 - 2.10.4. egyéb reprodukciót károsító hatás

2.11. Egyéb jellemző tulajdonságok

2.11.1. bőrön át felszívódik

2.11.2. kumulálódik

2.11.3. egyéb (p1. átmenetileg vagy tartósan hatástalan szöveti raktározás, tárolódás)

3. Ökotoxikológiai, környezetkárosító, környezetszennyező sajátosságok

2. Méregerősség szerinti osztályozás

Kategória	orális LD50, ALD patkány mg/kg	dermalis LD50, ALD patkány vagy nyúl mg/kg	inhalációs LC50, ALC patkány mg/liter/4 óra
Nagyon mérgező	≤25	≤50	≤0,25
Mérgező	25-200	50-400	0,25-1
Ártalmas	>200-2000	>400-2000	>1-5

3. Veszélyszimbólumok és jelek

T Mérgező

T Nagyon mérgező

X Ártalmas

X. Irritatív

E Robbanásveszély

O Égést tápláló

F Fokozottan tűzveszélyes

F Tűzveszélyes

C maró

N Környezeti veszély

2. Méregerősség szerinti osztályozás

T

mérgező

T+

nagyon mérgező

Xn

ártalmas

Xi

irritatív

E

robbanásveszélyes

F

tűzveszélyes

F+

fokozottan tűzveszélyes

C

maró

N

környezeti veszély

O

égést tápláló, oxidáló

Külön rendelet írja elő a nagyon mérgező, maró, ártalmas, fokozottan tűzveszélyes, tűzveszélyes besorolású termékeknel, hogy a csomagolásukat tapintással érzékelhető, veszélyre utaló jelképpel kell ellátni, amely előírt nagyságú, kidomborodó háromszög.

Tűzveszélyes készítményeken (festékek, lakkok stb.) a tűzveszélyességi osztályt is fel kell tüntetni.

Tűzveszélyességi osztály:

- A Fokozottan tűz- és robbanásveszélyes
- B Tűz- és robbanásveszélyes
- C Tűzveszélyes
- D Mérsékelt tűzveszélyes
- E Nem tűzveszélyes

Rendelet alapján a vegyipari termékek közül az alábbiak csak a kötelező előzetes minőségvizsgálat után hozhatók forgalomba:

- szalmiákszesz
- hypó,
- háztartási célokra szolgálósavak,
- áztató- és öblítőszer, mosó- és mosogatószer,
- festékek, lakkok, zománcok,
- hígítók, aeroszolos csomagolású termékek.

Amennyiben a termék rendeltetészerű használatra alkalmas, és megfelel a jogszabályban vagy egyéb normatív dokumentumban foglalt műszaki, csomagolási, jelölési előírásoknak, a Kormányrendeletnek megfelelően a kijelölt vizsgáló, tanúsító intézetek (p1. MERTCONTROL, MERTCERT Kft, KERMI Kft) kibocsátják a minőségtanúsítást, mely a forgalomba hozatal feltétele.

V.

AZ ÁRFELTÜNTETÉSEL KAPCSOALTOS ELŐÍRÁSOK

Az áru fogyasztói (bolti) forgalomba hozatalakor a forgalmazó köteles a fogyasztót írásban tájékoztatni:

- az eladási árról,
- az egységárról, illetve a
- szolgáltatás díjáról.

A Magyar Köztársaság területén érvényes fizetőeszköz szerint meghatározva, egyértelműen, könnyen azonosíthatóan és tisztán olvashatóan kell az árakat feltüntetni. A fogyasztói forgalomba hozott áru és szolgáltatás árai tartalmazzák az általános forgalmi adót is.

Több eladási ár, vagy szolgáltatási díj egyidejű feltüntetése esetén az áru eladási árán, vagy szolgáltatás díján a feltüntetett legalacsonyabb eladási árat, vagy szolgáltatási díjat kell érteni az eladó csak ezt számíthatja fel a vásárlónak.

Az árucímke nem takarhatja el az egyedi csomagoláson jogszabály kötelező előírása szerint elhelyezett fogyasztói tájékoztatót. (p1. a minőségmegőrzési időt)

FOGALOM MEGHATÁROZÁSOK

Eladási ár: az áruért a fogyasztói forgalomban fizetendő ár, amely magában foglalja az általános forgalmi adó és az árut terhelő más adók, illetve egyéb fizetési kötelezettségek összegét is.

Szolgáltatás díja: a szolgáltatásért a fogyasztói forgalomban fizetendő díj, amely magában foglalja az általános forgalmi adó és a szolgáltatást terhelő más adók, illetve fizetési kötelezettségek összegét is.

Egységár: az áru egy kilogrammjáért, egy literéért, nagy milliliteréért, egy méteréért, egy négyzetméteréért, egy köbméteréért, vagy egy darabjáért fizetendő eladási ár.

Ömlesztett áru: az az áru, amelyet nem mérnek meg, vagy csomagolnak be előre, és mérése, csomagolása a fogyasztó jelenlétében történik.

Az áru eladási árát - az ömlesztett áru kivételével - az árun, vagy ha ez értelmetlen, akkor az áru mellett kifüggesztett árjegyzéken kell feltüntetni.

Az ömlesztett árun csak az egységárat kell feltüntetni a rá vonatkozó mértékegységgel együtt. (Pl. alma 150 Ft/kg).

Minden áru egységárát, ha az nem egyezik meg az áru eladási árával fel kell tüntetni az árun, vagy, ha ez értelmetlen az áru mellett kifüggesztett árjegyzéken.

Az eladási árát elegendő az áru mellett kifüggesztett árjegyzéken feltüntetni, ha az 50 g, 50 ml, vagy 5cm alatti csomagolási egységű vagy méretű, továbbá az automatákból árusított, illetve a csomagolatlanul értékesített áruk esetén.

Azokban a reklámokban, ahol az áru eladási árát feltüntetik, fel kell tüntetni az egységárat is.

A csomagolatlanul értékesített áruknál az egységárat a tárolóedényen, illetve a polcon az áru megnevezésére és a mennyiségi egységére vonatkozóan, jól azonosíthatóan kell feltüntetni.

Az egységárat

a) a térfogatra árusított áruknál:

literenként (Ft/l) kell feltüntetni. Ha ez az összehasonlítást megkönnyíti milliliterenként (Ft/ml), illetve köbméterenként (Ft/m³) kell feltüntetni,

b) a tömegre árusított áruknál:

kilogrammonként (Ft/kg) vagy tonnánként (Ft/l) kell feltüntetni,

c) a hosszúságra árusított áruknál:

méterenként (Ft/m),

d) a felületre árusított áruknál:

négyszetméterenként (Ft/m²),

e) a kizárólag darabra árusított áruknál:

darabonként (Ft/db) kell feltüntetni.

A szolgáltatás díját a szolgáltatás nyújtásának vagy kínálásának helyén, jól látható módon kell feltüntetni. Amennyiben a szolgáltatás jellegéből adódóan a szolgáltatás díjának feltüntetése nem lehetséges a szolgáltatásnyújtás megkezdése előtt kell a fogyasztót a szolgáltatás díjáról tájékoztatni.

Az árfeltüntetéssel kapcsolatos szabályok az Európai Unió jogharmonizációval vannak összefüggésben a fogyasztók védelmét szolgálják, és a 98/6/EK irányelvvel vannak összhangban. A fogyasztó joga, hogy pontos tájékoztatást kapjon az árak összehasonlíthatósága szempontjából, hiszen azonos rendeltetésű áruk kiszérése eltérő lehet.

Az árak összehasonlítását az egységár feltüntetése segíti.

VI.

AZ ÁRU CSOMAGOLÁSÁNAK SZABÁLYAI

A csomagolással szemben alapvető követelmény, hogy védje meg az áru minőségét, könnyítse meg a szállítást, ne befolyásolja hátrányosan az áru minőségét, vagy mennyiségét. Ezen kívül segítse elő a korszerű kiszolgálást, feleljen meg a biztonságos munkavégzés és egészségvédelem követelményeinek.

Állati eleséget az üzletben zárt csomagolásban, megkülönböztető felirattal ellátva, az élelmiszerektől elkülönítve szabad árusítani.

A kereskedő külön költség felszámítása nélkül köteles - a helyben fogyasztott termékek kivételével - a megvásárolt árut jellegének megfelelően becsomagolni. Élelmiszereknél külön jogszabályban foglaltak szerint kell az árut becsomagolni.

A kereskedő köteles az általa forgalmazott betétdíjas termékek göngyölegét visszavásárolni. A vásárló nem kötelezhető a betétdíj levásárlására. A visszaváltást az eladáskor felszámolt betétdíj alkalmazásával elvégezni. A betétdíjakat az eladás és a visszaváltás helyén jól láthatóan ki kell írni.

VII.

Amit a szavatosságról kell tudni:

A Polgári Törvénykönyv szerint a kötelezett hibásan teljesít, ha a szolgáltatott dolog a teljesítés időpontjában nem felel meg a jogszabályban, vagy a szerződésben meghatározott tulajdonságoknak /rejtett hiba/.

A meghibásodás oka nem a rendeltetésellenes használat, hanem olyan körülmény, amely az áruban már a vásárláskor is jelen volt. Ismert hiba esetén nem érvényesíthető a szavatossági igény.

Szavatosság

A vásárlók minőségi kifogásainak intézése az eladó kötelessége. A forgalomba hozott áru minőségével kapcsolatos vásárlói panaszt a kereskedő el nem háríthatja, a hatályos jogszabály előírásai szerint köteles elintézni.

A szavatossági idő 2 év. A vásárló minőségi kifogásának bejelentésekor az alábbi tartalommal jegyzőkönyvet kell felvenni, és annak másolatát át kell adni a vásárló részére.

A jegyzőkönyv tartalma:

- a fogyasztó neve, címe,
- az áru megnevezése, vételára,
- a vásárlás időpontja,
- a hiba bejelentésének időpontja,
- a fogyasztó által érvényesíteni kívánt igény,
- a kifogás rendezésének módja /ha erről a bejelentéskor a forgalmazó nem tud nyilatkozni, akkor 3 munkanapon belül köteles azt pótolni/,
- a forgalmazó bélyegzője és aláírása,
- a fogyasztó aláírása.

A jegyzőkönyv felvételének megtagadása esetén a Vásárlók Könyvében szükséges ennek tényét rögzíteni, és a beírás másolatával a területileg illetékes Fogyasztóvédelmi Felügyelőségen tehet panaszbejelentést a fogyasztó.

Ha a kereskedő elismeri a hibát, akkor a vásárló választása szerint kijavítást, cserét, áruszállítást kérhet vagy elállhat a szerződéstől.

A kicserélést akkor kérheti a vásárló, ha a hiba rövid idő alatt nem javítható ki, vagy a javítás értékcsökkenés nélkül nem végezhető el.

A javításra az árut átvételi elismervény ellenében kell átvenni, amely tartalmazza: a fogyasztó nevét, címét, az áru azonosításához szükséges adatokat, az áru átvételi idejét és azt az időpontot, amikor elkészül a javítás.

Ha a kereskedő nem ismeri el a hibát, akkor a hibás teljesítést (a hiba oka a vásárlás előtt keletkezett) a fogyasztónak kell bizonyítania. Ennek a bizonyítási kötelezettségének a fogyasztó úgy is eleget tehet, hogy például szakvéleményt kér a Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőségtől. A felmerülő költségek a fogyasztót terhelik.

A Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség a jegyzőkönyv az áru és a vizsgálati díj befizetését követően 15 munkanapon belül (ami indokolt esetben 10 munkanappal meghosszabbítható) köteles elkészíteni a szakvéleményt. A szakvélemény a forgalmazóra nem kötelező.

Ha a forgalmazó nem fogadja el a szakvéleményt, akkor a fogyasztó a peren kívüli megegyezés érdekében a Békéltető Testülethez (1000 Ft eljárási díj ellenében eljár, max. 60 napon belül határozatot hoz, a panaszt és az ajánlást nyilvánosságra hozhatja), vagy a Bírósághoz fordulhat.

A 6 hónapon belül felismert hiba esetén vélelmezni kell (úgy kell tekinteni), hogy a hiba már a teljesítés időpontjában megvolt, kivéve, ha e vélelem a dolog természetével, vagy a hiba jellegével összeegyeztethetetlen. A 6 hónapon belüli hiba esetén a forgalmazó köteles bizonyítani, hogy a hiba (hiba oka) a vásárláskor nem volt benne a termékben.

Ha 6 hónapon belül jelentkező hibát a kereskedő elismeri, akkor a fogyasztó elsősorban kijavítást vagy kicserélést követelhet. A kicserélés azonban csak akkor követelhető, ha a kijavítás lehetetlen, vagy a kicserélés a forgalmazónak a kijavításhoz viszonyítva jelentős többletköltséget eredményezne, figyelembe véve a termék hibátlan állapotban képviselt értékét, a szerződésszegés súlyát, vagy a jogosultnak okozott kényelmetlenséget.

A forgalmazónak törekednie kell arra, hogy a kijavítást vagy kicserélést legfeljebb 15 napon belül elintézzze.

Ha sem a kijavítás, sem a kicserélés nem valósul meg, akkor a fogyasztó áruszállítást kérhet, vagy elállhat a szerződéstől. Jelentéktelen hiba miatt elállásnak nincs helye.

Ha a kereskedő 6 hónapon belül jelentkező hibát nem ismeri el, akkor köteles bizonyítani, hogy a hiba (hiba oka) a vásárláskor nem volt benne a termékben. Ennek a bizonyítási kötelezettségének úgy is eleget tehet, hogy például a Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőségtől kér szakvéleményt.

Ha 6 hónapon túl jelentkező hibát a kereskedő elismeri, akkor a fogyasztó elsősorban kijavítást vagy kicserélést követelhet. A kicserélés azonban csak akkor követelhető, ha a kijavítás lehetetlen.

Ha sem a kijavítás, sem a kicserélés nem valósul meg, akkor a fogyasztó áruszállítást kérhet, vagy elállhat a szerződéstől. Jelentéktelen hiba miatt elállásnak nincs helye.

Ha 6 hónapon túl jelentkező hibát a kereskedő nem ismeri el, akkor a fogyasztónak kell bizonyítani, hogy a hiba oka már a vásárláskor benne volt a termékben. A bizonyítás egyik lehetséges módja lehet az, hogy a fogyasztó szakvéleményt kér a Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőségtől.

Ez esetben a forgalmazó köteles a hiba jellegére vonatkozó álláspontját haladéktalanul írásban átadni a fogyasztónak.

Amennyiben a fogyasztó a Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség vizsgálatát kér, akkor be kell fizetnie a vizsgálati díjat is és az alábbiakat kell a fogyasztónak a Főfelügyelőség részre eljuttatnia:

- jegyzőkönyv;
- forgalmazó nyilatkozata a hiba jellegére vonatkozóan,
- kifogásolt termék,
- vizsgálati díj befizetésének igazolása.

A Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség a jegyzőkönyv; a forgalmazói nyilatkozat, az áru és a Vizsgálati díj befizetését követően 15 munkanapon belül (ami indokolt esetben 10 munkanappal meghosszabbítható) köteles elkészíteni a szakvéleményt. A szakvélemény a forgalmazóra nézve nem kötelező.

- Sem a Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség, sem más vizsgáló intézet által kiadott szakvélemény nem kötelező érvényű, de elősegítheti a felek egymás közötti megegyezését.
- A vizsgálatokkal kapcsolatos költségek a vizsgálatot kérőt terhelik.

Jótállás

A jótállás azt jelenti, hogy a gyártó és a kereskedő garantálja, hogy egy bizonyos időn belül a termék kifogástalanul működik. Az eladó önként is vállalhat /nem a vonatkozó jogszabály alapján! jótállást szerződés keretében. Nem a hibának, hanem a hiba okának kell a vásárlás után keletkeznie. A fogyasztónak nem kell bizonyítania, hogy vétkes a termék meghibásodásában. Az eladó akkor mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a fogyasztó rendeltetés ellenesen használta a terméket, vagy valamilyen külső hatás miatt hibásodott meg.

A fogyasztó általában a jogszabály alapján kötelező jótállás alá tartozó tartós fogyasztási cikkekkel kerül kapcsolatba a vásárlásai alkalmával. A Polgári Törvénykönyv szerint, aki a szerződés hibátlan teljesítéséért szerződés vagy jogszabály alapján jótállásra köteles, ennek időtartama alatt a felelősség alól csak akkor mentesül, ha bizonyítja, hogy a hiba oka a teljesítés /pl. értékesítés/ után keletkezett. A terméknek rendelkeznie kell azokkal a tulajdonságokkal, amelyeket az eladó állít a termékről /reklámban is/.

Az eladó tehát arra vállal kötelezettséget, hogy a jótállás alá tartozó termék hibátlanul fog működni a jogszabályban /vagy az általa/ meghatározott időn belül.

A kereskedő önként - nem jogszabály kötelező előírásai alapján — is vállalhat jótállást, és ennek időtartama hosszabb is lehet mint a jogszabályban előírt. A jótállás alá tartozó termékek körét jogszabály melléklete tartalmazza. A jótállás a termékre és nem a termék használatjára vonatkozik, azaz a jótállási időn belül eladott termékre az Új tulajdonosnál is érvényes a jótállás amennyiben rendelkezik az eladáskor kiállított jótállási jeggyel és bizonylattal /számla, nyugta/.

A jótállás a belföldi kereskedelmi forgalomba kerülő új termékekre vonatkozik, használt termékekre nem terjed ki a jótállási kötelezettség (jogszabály nem írja elő).

A kereskedő ettől függetlenül önként vállalhat jótállást használt termékekre is.

A jótállás időtartamát a kormányrendelet 1 évben állapítja meg.

Egyes termékek esetében a kötelező jótállás az eladási árhoz kapcsolódik. Például óra, látcső csak akkor tartozik kötelező jótállás alá, ha eladási ára 10.000 Ft feletti. Ez alatti ár esetében a vásárlót szavatossági jog illeti meg.

Amennyiben a termékre a gyártó, a kormányrendeletben megállapítottnál kedvezőbb jótállási feltételeket vállal, ezt a jogot a kereskedő köteles átruházni a fogyasztóra.

A FOGYASZTÓT MEGILLETŐ JOGOK A KÖVETKEZŐK:

A jótállási igény a jótállási jeggyel érvényesíthető. A jótállási jegy szabálytalan kiállítása, vagy a fogyasztó részére történő átadásának történő elmaradása nem érinti a jótállási kötelezettségvállalás érvényességét.

A fogyasztó a kijavítás iránti igényét a forgalmazó által a jótállási jegyen feltüntetett javító szolgáltatónál közvetlenül is érvényesítheti. A kijavítás során csak Új alkatrész kerülhet beépítésre.

A jótállás keretébe tartozó javítás esetén a forgalmazó, illetve a javítószolgálat a jótállási jegyen köteles feltüntetni:

- a javítási igény bejelentésének és javításra átvétel időpontját, gépjármű esetében a kilométeróra állását is,
- a hiba okát és a javítás módját,
- a fogyasztási cikk, a fogyasztó részére történő visszaadásának időpontját, gépjármű esetében a kilométeróra állását,
- a jótállás - a kijavítás időtartamával meghosszabbított - új határidejét.

A rögzített bekötésű, illetve 10 kg-nál súlyosabb vagy tömegközlekedési eszközön kézi csomagként nem szállítható fogyasztási cikket - a járművek kivételével- az üzemeltetés helyén kell megjavítani. Ha a javítás az üzemeltetés helyén nem végezhető el, a le- és felszerelésről, valamint az el- és visszaszállításról a forgalmazó gondoskodik.

Amennyiben a fogyasztási cikk a vásárlástól (üzembe helyezéstől) számított 3 munkanapon belül meghibásodik a fogyasztó kérésére a forgalmazó köteles az áru kicserélni, ha a meghibásodás a rendeltetészerű használatot akadályozza.

A jótállási jegy tartalma

A jótállási jegyet közzétehetően és egyértelműen magyar nyelven kell megfogalmazni.

A jótállási jegyen fel kell tüntetni:

- a forgalmazó nevét és címét,
- a fogyasztási cikk megnevezését, típusát, gyártási számát, továbbá ahol alkalmazható azonosításra alkalmas részeinek meghatározását,

- = a gyártó és külföldről származó termék esetén az importáló nevét, címét,
- = a fogyasztót a jótállás alapján megillető jogokat, azok érvényesíthetőségének határidejét, helyét és feltételeit,
- = a vásárlás vagy az üzembe helyezés időpontját.

A jótállási jegynek utalni kell arra, hogy a jótállás a fogyasztó törvényből eredő jogait nem érinti.

VIII.

NYUGTA, -VAGY SZÁMLA ÁTADÁSI KÖTELEZETTSÉG:

Az általános forgalmi adóról szóló 1992: LXXIV. törvény 70.-a értelmében a kereskedő! adóalany! a vásárlást követően köteles számlát, vagy nyugtát kibocsátani, azaz átadni a fogyasztónak. A számla vagy nyugta adáshoz komoly fogyasztói érdek is fűződik, e nélkül Ugyanis a kereskedő nem köteles a fogyasztó minőségi kifogását elintézni. A számla, vagy nyugtaadás elmulasztása sérti a fogyasztó érdekeit, akadályozza, illetve lehetetlenné teszi a fogyasztói jogok érvényesítését.

IX.

VÁSÁRLÓK KÖNYVÉVEL KAPCSOLATOS ISMERETEK

A közérdekű bejelentésekről, javaslatokról és a panaszokról szóló törvény végrehajtására kiadott Minisztertanácsi rendelet alapján a lakóssággal közvetlen kapcsolatban álló kereskedelmi és szolgáltató szerveknél Vásárlók Könyvét kell rendszeresíteni. Ennek elmulasztásával megakadályozzák a fogyasztókat abban a jogukban, hogy az üzlet tevékenységével kapcsolatban panaszt, észrevételt közöljenek írásban a vállalkozóval, illetve panaszukat írásban rögzítsék az árusítóhelyen.

A fogyasztó panaszát szóban, vagy írásban közölheti a kereskedővel. A szóbeli panaszt lehetőség szerint azonnal orvosolni kell.

A fogyasztó írásbeli panaszát a települési önkormányzat jegyzője által hitelesített, számozott oldalú Vásárlók Könyvében rögzítheti. A kereskedő köteles érdemben megvizsgálni és intézkedéséről 30 napon belül tájékoztatni a panaszost. A panaszt tévő fogyasztót jogának gyakorlásában befolyásolni, megakadályozni tilos.

A kereskedő köteles a Vásárlók Könyvét az üzletben jól látható és könnyen elérhető helyen elhelyezni.

A bejegyzéseket a vásárlók könyvét hitelesítő jegyző, és a Fogyasztóvédelmi Felügyelőség 2 évre visszamenőleg ellenőrizhetik, tehát a betelt Vásárlók Könyvét az utolsó bejegyzéstől számított 2 évig meg kell őriznie a kereskedőnek, ez írásban adott válasszal együtt. A szóban adott tájékoztatásról a Vásárlók Könyve megfelelő rovatában kell írásban feljegyzést készítenie a kereskedőnek.

X.

CÉGTÁBLÁRÓL, ÜZLETI FELIRATOKKAL KAPCSOLATOS ELŐÍRÁSOK

A kereskedelmi egység I bolt, üzlet! elnevezésének, azaz cégfeliratának utalni kell az üzlet szakjellegére, az ott vásárolható árukra, és a nyújtott szolgáltatásokra.

Az üzlet elnevezését a működtető vállalkozó állapítja meg. Az üzlet elnevezésében csak magyar, illetve meghonosodott idegen szavak szerepelhetnek /kivéve a nemzetiségek által lakott településeket! Idegen szó az elnevezésben csak akkor szerepelhet, ha nincs azonos értelmű magyar megfelelője.

A cégnévnek a vállalkozás alaptevékenységét, formáját kell kifejezni. Nem kelthet olyan látszatot, amely ezekkel ellentétes.

A cég elnevezése tartalmazhat vezérszót is, amely az első helyen áll, és megkönnyíti a vállalkozás azonosítását, más vállalkozótól való megkülönböztetését. Ha a vállalkozás rövidített nevet használ, akkor a vezérszóból és a vállalkozás formájának! pl.:Rt. !megjelölésből állhat.

Az üzletben tájékoztatást kell adni

- az üzletkörről, az árusított termékekről
- az árákról
- a panaszfórumokról I jegyző, területi fogyasztóvédelmi felügyelőség, Békéltető Testület! címmel és telefonszámmal együtt
- a nyitvatartási időről
- cégtábláról

XI.

MÉRÉSÜGYI ELŐÍRÁSOK

Joghatással járó mérés, ha annak eredménye az állampolgárok és/vagy jogi személyek jogát vagy érdekeit érinti, különösen, ha a mérési eredmény mennyiség és/vagy minőség tanúsítására szolgál - a szolgáltatás és ellenszolgáltatás mértékére szolgál.

Joghatással járó mérést - mérési feladat elvégzésére alkalmas- hiteles mérőeszközzel kell végezni.

Hiteles az a mérőeszköz:

- amelyet a mérésügyi szervek hitelesítettek, vagy
- amelynek külföldi hitelesítését az OMH első belföldi hitelesítésként elismerte.

Mérésügyi szempontból mérőeszköznek minősül a mérések elvégzésére alkalmas olyan technikai eszköz amelynek

- a mérési pontosságot és
- a megbízhatóságot

Jellemző tulajdonságai ismertek és ellenőrizhetőek.

Kötelező hitelesítésű mérőeszköz csak érvényes hitelesítéssel

- forgalmazható
- használható vagy
- tartható

használatra kész állapotban.

A kötelező hitelesítésű mérőeszköz hitelesítéséről az alábbiak kötelesek gondoskodni:

- a belföldi forgalomba hozatal előtt (ez az első hitelesítés) a belföldi forgalomba hozó,
- javítás után (javítás utáni hitelesítés) a javítást végző,
- meghatározott időközönkénti (időszakos hitelesítés) a mérőeszköz tulajdonosa illetve felhasználója.
- A hitelesítés érvényességének időtartamát az Országos Mérésügyi Hivatal a mérőeszköz használatának körülményeire tekintettel, indokolt esetben — az előírttól eltérően is meghatározhatja.

A kereskedelemben használatos eszközök hitelességének időtartama az alábbiak szerint került meghatározásra:

A mérőeszköz elnevezése	A hitelesítés érvényességének időtartama
Kereskedelmi méterrudak, mérőasztalok, tartálméréshez használt hosszúságmérő eszköz	korlátlan
Űrmérték	korlátlan
Súlyok: 2-5 pontosságba tartozók	2 év
Nem automatikus működésű mérlegek <ul style="list-style-type: none">• Kereskedelmi ügyleteknél• Amelyek a mért tömeg alapján az ár meghatározására szolgálnak• Az áruk fogyasztók részére történő előre csomagolása, illetve• Egyéb módon történő közvetlen értékesítése során.	2 év

A hitelesített mérőeszközt úgy kell üzemben tartani és használni, hogy rendeltetészerű működése, a mérési eredmények pontos leolvasása biztosítva legyen.

Ha a hitelesített mérőeszköz valamely méréstechnikai tulajdonsága:

- a hitelesítés érvényének időtartamán belül megváltozik, vagy
- rendeltetészerű működése kétségessé válik, a mérőeszköz használója köteles gondoskodni a mérőeszköz,
- használaton kívül helyezéséről,
- javíttatásáról és
- hitelesítéséről.

A mérőeszköz hitelesítése - függetlenül attól, hogy a mérőeszközt használják - e vagy sem- érvényét veszti, ha:

- a hitelesítés érvényességi ideje lejárt
- a hitelesítési bélyeget eltávolították megsérült, illetőleg a hitelesítési bizonyítvány elveszett, vagy azt megváltoztatták,
- a hitelesítési bélyeget vagy bizonyítványt érvénytelenítették
- a mérőeszközön javítást, vagy olyan változtatást végeztek, amely annak metrológiai jellemzőit befolyásolhatja
- a helyhez kötött mérőeszközt áthelyezték.

XII.

DOHÁNYTERMÉKEK ÁRUSÍTÁSÁNAK SZABÁLYAI

Dohánytermékek reklámozása tilos.

Nem árusítható dohánytermék:

- közoktatási intézményben
- személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményben
- gyermekjóléti
- gyermekvédelmi intézményben, valamint
- egészségügyi intézményben

Nem szolgálható ki dohánytermék kereskedelmi forgalomban:

- a 18. életévét be nem töltött személy számára

Meg kell tagadni a dohánytermék kiszolgáltatását az életkor megfelelő igazolásának hiányában.

Dohánytermék árumintaként nem forgalmazható.

Dohánytermék az alábbi feltételekkel hozható kereskedelmi forgalomba:

- az üzlet jellegét, kialakítását figyelembe véve
Az egyéb termékektől elkülönítve, önálló polcon vagy
Az üzlethelyiség erre a célra elkülönített részén, vagy
- kizárólag dohánytermékek, illetőleg
Azok fogyasztásához kapcsolódó, kiegészítő kellékek forgalmazására szolgáló
önálló üzlethelyiségben.

Cigaretta csak abban az esetben hozható kereskedelmi forgalomba, ha a forgalomba kerülő fogyasztói csomagolási egység felirata:

- szembetűnően
- kontrasztos háttérben,
- jól olvashatóan,

- tartósan,
- magyar nyelven

A következő adatokat tartalmazza:

- az egyik fő oldalán, az oldal legalább 4%-át kitevő felületen “A dohányzás súlyosan károsítja az egészséget!”, figyelmeztetést;
- a másik fő oldalán, az oldal az oldal legalább 4%-át kitevő felületen a külön jogszabály szerinti, szabadon megválasztható egészségvédő figyelmeztető feliratot;
- az egyik keskeny oldalán az oldal legalább 4%-át kitevő felületen a cigaretta főfüst egy-ségnyi mennyiségben lévő kátrány-és nikotintartalom számszerű értékét.

XIII.

CSOMAGKÜLDŐ KERESKEDELEM

Csomagküldő kereskedésnek nevezzük, ha a kereskedő kizárólag

- az áru ismertetőjét (katalógusát) juttatja el a vásárlóhoz, vagy reklámban (hirdetésben) hívja fel az árura a figyelmét, és
- az ismertető, illetve reklám alapján kiválasztott és megrendelt árut szállítja (szállíttatja) a megjelölt címre.

Csomagküldő kereskedés útján:

- gyógynövény csak bizonyos feltételek mellett,
- élelmiszerek közül csak engedélyezett élelmiszer előállító helyen készült és csomagolt, hűtés nélkül tartósan tárolható élelmiszer értékesíthető

Gyógynövény, illóolaj és gyógyszernek nem minősülő, gyógyhatású készítmény (továbbiakban gyógynövény) csak jellegének megfelelő aromatartó, fényvédő, zárt csomagolásban hozható forgalomba. A csomagoláson jól olvashatóan fel kell tüntetni:

- a gyógynövény magyar és latin nevét;
- a kiszertelt gyógynövény tömegét;
- az előállító, az importáló, a kiszerező cég nevét és tevékenységét;
- a hatósági forgalomba hozatali számát;
- a kiszerezés keltét és;
- a felhasználhatóság határidejét;
- a termék alkalmazási és/vagy elkészítési javaslatát.

Fűszerpaprika őrlemény kizárólag üzletben, termelő által, a külön jogszabályban előírása szerinti adatokat is feltüntető zárt, fényvédő csomagolásban hozható forgalomba.

XIV.

EGYÉB TUDNI VALÓK A FOGYASZTÓVÉDELEM KÖRÉBŐL

Vásáron és piacon nem hozható forgalomba

- nemesfém és az abból készült ékszer,
- drágakő
- gyógyszer és gyógyszernek nem minősülő gyógyhatású anyag és készítmény, valamint
- állatgyógyászati készítmény
- kábítószernek és pszotróp-anyagnak minősülő termék, mérgező és veszélyes anyag
- növényvédőszer
- látást javító szemüveg, kontaktlencse
- fegyver, lőszer, robbanó és robbantószer, gázspray
- „A” és „B” tűzveszélyességi osztályba sorolt anyag
- motorbenzin, gázolaj és háztartási tüzelőolaj,
- kulturális javak
- védett vagy fokozottan védett, valamint nemzetközi egyezmény hatálya alá tartozó növény- illetve állatfaj egyedek
- barlangi képződmény és
- olyan termék vagy hulladék, amelynek forgalomba hozatala előzetes vagy egyéb engedélyhez kötött, és ez az engedély nem áll rendelkezésre,
- gázüzemű készülék és elektromos hálózatról üzemeltethető, illetve hálózati csatlakozási lehetőséggel rendelkező termék

Gomba csak ott árusítható, ahol

- a piaci gombaárusítás ellenőrzésére és
- árusítási engedély kiadására

a piac területén a teljes nyitvatartási idő alatt szakellenőr működik.

A mezőgazdasági őstermelő kizárólag saját gazdaságában előállított

- zöldséget
- gyümölcsöt
- mézet (lépes mézet)
- virágot
- tojást, saját nevelésű állatból származó tejet, tejtermékek közül tejfel, túrót
- darabolás nélkül vágott és belezett baromfit árusíthat.

Az őstermelő árusíthat

- nem hőkezelt, savanyított termékeket, továbbá
- sertéshúsból előállított füstölt húst, étkezési szalonnát és olvasztott zsírt,

aki a termékeket az élelmiszerekről szóló törvényben előírt létesítési és működési engedéllyel rendelkező üzemben állította elő.

A mezőgazdasági őstermelő kereskedelmi tevékenységet csak abban az esetben végezhet, ha rendelkezik mezőgazdasági őstermelői igazolvánnyal.

XV.

ÖSSZEFOGLALÁS

A fogyasztóvédelemre vonatkozó alapvető jogszabályok megismerésén túl szükség van a tudatos vásárlói magatartásra is. A vásárlók védelmét szolgáló rendelkezések lehetőséget teremtenek számukra jogaik érvényesítéséhez. A piaccgazdaság viszonyai között nemcsak jogi, de szakmai tájékozottságra is szükség van az eligazodás érdekében. Ez a jegyzet, ezt segíti elő, hiszen a vásárló a kínálati piac meghatározója és ebben a minőségben fontos szerepe van.